

Kiadja-e Budapest Belgrádnak Képíró Sándort?

Interjú Bruno Vekarićtal, a háborús bűnösök ügyében illetékes belgrádi ügyészség szóvivőjével • A háborús bűnösök ügyében eljáró belgrádi ügyészség a héten vizsgálatot kezdeményezett a II. világháborús csendőrtiszttel, a ma Budapesten élő Képíró Sándorral szemben az illetékes szerbiai bíróságnál. Emellett indítványozta, hogy Szerbia hivatalosan kérje Magyarországtól Képíró kiadatását. A ma 94 éves embert azzal vádolják, hogy 1942-ben csendőrtisztként Újvidéken ártatlanok legyilkolásában vett részt. Ezzel kapcsolatban kértünk tájékoztatót Bruno Vekarićtól, a háborús bűnösök ügyében illetékes belgrádi ügyészség szóvivőjétől. – A Simon Wiesenthal Központ jeruzsálemi irodájától kapott bizonyítékok és a nemzeti levéltárakból begyűjtött dokumentumok alapján a háborús bűnösök ügyében illetékes ügyészség úgy mérte fel, hogy a gyanúsított tudatosan, önkaratából vett részt a magyar megszállók cselekedeteiben, amelyek során legkevesebb 2000 civilt, elsősorban zsidót és szerbet öltek meg 1942. január 20-a és 23-a között az újvidéki razzia során – mondja a belgrádi ügyész szóvivője.

A vádiratban tehát több mint kétezer áldozatról esik említés, miközben számos könyv, monográfia jelent meg az újvidéki razzia kutatóinak tollából, akik hiteles kordokumentumok alapján 1300 és 1400 közöttire teszik a magyar katonaság és csendőrség által Újvidéken kivégzettek számát.

– Civil embereket öltek meg tömegesen a házakban, udvarokban, játszótéren, a pravoszláv temetőben. Legnagyobb számban azonban az újvidéki strandon a Duna jege alá lötték az áldozatokat – mondja Bruno Vekarić, majd hozzáteszi, hogy a vádirat szerint Képíró Sándor egy őrjárat vezetőjeként 42 ember – köztük 11 kiskorú – megölésében vett részt, két évvel később, 1944-ben pedig, már csendőr századosként, zsidók deportálásának is aktív részese volt. A hivatalos Belgrád a bizonyító dokumentumokat Efraim Zurofftól, a zsidók elleni népiértés bűnöseinek felkutatásával foglalkozó Simon Wiesenthal Központ jeruzsálemi irodájának vezetőjétől kapta. Az ő kérésére indult meg az igazságszolgáltatási eljárás.

Bruno Vekarićtól megkérdeztem, hogy milyen reagálásra számítnak a hivatalos Budapest részéről?

a – Korrekt viszonyt ápolunk a budapesti igazságszolgáltatási szervekkel. A magyar fővárosban egyelőre nyomoznak, de eljárás még nem indult Képíró Sándor letartóztatása ügyében. Neki szembesülnie kell az igazsággal. Ez ügyben nekünk nem célunk, hogy konfrontációra kerüljön sor köztünk és a hivatalos Budapest között. Csupán azt szeretnénk, hogy közösen oldjuk meg ezt a második világháborúból itt maradt ügyet. És mi van az 1944-es ártatlan áldozatokkal?

Kérdésemre, hogy tudomása szerint a hivatalos Budapest valaha kért-e Belgrádtól magyarázatot arra, hogy a második világháború végén itt Vajdaságban több tízezer magyart végeztek ki ártatlanul, bírósági ítélet nélkül, Vekarić úr ezt mondta: – Erre a kérdésre nem tudok válaszolni. A mi ügyészségünk egyelőre a Zuroff úrtól kapott anyaggal, és a nemzeti archívumokból beérkezett adatokkal rendelkezik. Ezt az ügyet véglegesítettük. Amit ön kérdez, azzal kapcsolatban nincs információ – válaszolta megkeresésemre a háborús bűnösök ügyében illetékes belgrádi ügyészség szóvivője.

A Képíró-ügy kapcsán senki sem kérdőjelezi meg, hogy a háborús bűnösök nem évelhetnek el, és hogy a bűnösöket meg kell büntetni. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádirat kibővítésére azt követően került sor, hogy a náci vadász Simon Wiesenthal Központ jeruzsálemi vezetője tavaly májusban találkozott Boris Tadić szerbiai államfővel és Vojislav Koštunica akkori miniszterelnökkel, akiktől ígéretet kapott, hogy a szerbiai hatalmi szervek dokumentumok rendelkezésre bocsátásával és tanúk felkutatásával fogják segíteni a központ által háborús bűnösökkel vádolt volt csendőr főhadnagy felelősségre vonását. Ugyanakkor azt sem szabad elhallgatni, hogy miközben a hivatalos Belgrád az 1942-es ügyekben hatékonyan segíti a tényfeltárást, addig az 1944-ben történt magyar és németellenes atrocitások ügyében még ma sem nyíltak meg a levéltárak. Ugyanígy nem lehet szótlannul hagyni azt sem, hogy miközben egy 1942-es csendőrtiszt ügye slágertéma a szerbiai sajtóban, addig az – pedig 64 év múlt el – nem foglalkozik a mind a mai

napig „felszabadítóként” emlegetett 44-es tömeggyilkosokkal. Ne beszélve arról, hogy a kilencvenes évek vérfürdőinek szervezőit nagyon sokan még ma is nemzeti hősként kezelik Szerbiában. És akkor itt még nem esett szó a II. világháború végén Belgrádban kivégzett 25 ezer szerb értelmiségiről, valamint a Tito partizánjai által az ausztriai Bleiburgban 1945-ben végrehajtott tömegmészárlásról, melynek a kommunizmus elől menekülő 70 ezer szerb, horvát, szlovén és más nemzetiségű polgár esett áldozatul. – Ternovác István (Vajdaság MA, 2008. szeptember 28.)

Képiró Sándor ügyében vizsgálatot kezdeményezett az illetékes szerb ügyészség

Vizsgálat lefolytatását kérte Képiró Sándor ügyében a háborús bűnösök ügyeiben eljáró szerb ügyészség az illetékes belgrádi bíróságtól szerdán.

A kereset benyújtására azután került sor, hogy azt Efraim Zuroff, a zsidók elleni népiirtás bűnöseinek felkutatásával foglalkozó Simon Wiesenthal Központ jeruzsálemi irodájának vezetője kezdeményezte. Az ügyészség arra is kérte a háborús bűnösök ügyeivel foglalkozó belgrádi bíróság vizsgáló bíróját, hogy kezdeményezze az igazságügyi minisztériumnál: Szerbia hivatalosan kérje Magyarországtól Képiró kiadását.

A Budapesten élő 94 éves férfit azzal vádolják, hogy csendőrtisztként 1942-ben Újvidéken ártatlanok legyilkolásában vett részt. A "hideg napok" néven ismertté vált január 20-a és 23-a közti időszakban a megszálló magyar erők legalább 2000 szerbet és zsidót gyilkoltak meg a vajdasági nagyvárosban.

A szerdán benyújtott kereset emlékeztet arra, hogy a razziák során házakban, udvarokban, utcákon ölték az embereket. A mínusz 30 fokos hidegben sokat a Duna jegére tereltek, s lékekbe lötték őket bele. A vád szerint Képiró egy őrnjárt vezetőjeként 42 ember - köztük 11 kiskorú - megölésében vett részt közvetlenül, két évvel később, 1944-ben pedig, már csendőr századosként, zsidók deportálásának is aktív részese volt.

Képiró Sándort egy népbírósági perben 1946-ban 14 év börtönbüntetésre ítélték, de az ítélethirdetéskor már Argentínában tartózkodott. Hatvan évi távollét után tért csak vissza Magyarországra. Efraim Zuroff már 2006-ban átadta a rá vonatkozó iratokat a szerb külügyminiszternek azzal a kéréssel, hogy Belgrád is járjon el a budapesti hatóságoknál, és sűrítse a kiadatását. (MTI)

Belgrád Képiró Sándor kiadatását kéri

A háborús bűnösök ügyében eljáró belgrádi ügyészség a héten vizsgálatot kezdeményezett a II. világháborús csendőrtiszttel, a ma Budapesten élő Képiró Sándorral szemben az illetékes szerbiai bíróságnál. Emellett indítványozta, hogy Szerbia hivatalosan kérje Magyarországtól Képiró kiadatását. A ma 94 éves embert azzal vádolják, hogy 1942-ben csendőrtisztként Újvidéken ártatlanok legyilkolásában vett részt. Ezzel kapcsolatban kértünk tájékoztatót Bruno Vekarićtól, a háborús bűnösök ügyében illetékes belgrádi ügyészség szóvivőjétől.